

LABOR

IM LABOR DER MODERNE: OVID, METAMORPHOSEN

• TEXTE ZUR VORLESUNG •
27. MAI 2021

PROF. DR. JÜRGEN PAUL SCHWINDT
UNIVERSITÄT HEIDELBERG

I. VERGIL. *ECL.* 6, 31-42

(P. Vergili Maronis Opera, recognovit brevis adnotatione critica instruxit R.A.B. MYNORS, Oxford 1969)

Namque canebat uti magnum per inane coacta
semina terrarumque animaeque marisque fuissent
et liquidi simul ignis; ut his ex omnia primis,
omnia et ipse tener mundi concreuerit orbis;
tum durare solum et discludere Nerea ponto 35
coeperit et rerum paulatim sumere formas;
iamque nouum terrae stupeant lucescere solem,
altius atque cadant summotis nubibus imbres,
incipiant siluae cum primum surgere cumque
rara per ignaros errent animalia montis. 40
hinc lapides Pyrrhae iactos, Saturnia regna,
Caucasiasque refert uolucris furtumque Promethei.

II. OV. *MET.* 1, 26-88

(P. Ovidi Nasonis Metamorphoses, recognovit brevis adnotatione critica instruxit R.J. TARRANT, Oxford 2004)

igne conuexi uis et sine pondere caeli
emicuit summaque locum sibi fecit in arce;
proximus est aer illi leuitate locoque;
densior his tellus elementaque grandia traxit
et pressa est grauitate sua; circumfluis umor 30
ultima possedit solidumque coercuit orbem.
sic ubi dispositam quisquis fuit ille deorum
congeriem secuit sectamque in membra redegit,
principio terram, ne non aequalis ab omni
parte foret, magni speciem glomerauit in orbis. 35
tum freta diffundi rapidisque tumescere uentis
iussit et ambitae circumdare litora terrae.
addidit et fontes et stagna immensa lacusque,
fluminaque obliquis cinxit decliua ripis;
quae diuersa locis partim sorbentur ab ipsa, 40
in mare perueniunt partim campoque recepta
liberioris aquae pro ripis litora pulsant.
iussit et extendi campos, subsidere ualles,
fronde tegi siluas, lapidosos surgere montes.
utque duae dextra caelum totidemque sinistra 45

parte secant zonae (quinta est ardentior illis),
sic onus inclusum numero distinxit eodem
cura dei, totidemque plagae tellure premuntur.
quarum quae media est non est habitabilis aestu;
nix tegit alta duas; totidem inter utrumque locauit 50
temperiemque dedit mixta cum frigore flamma.
imminet his aer, qui, quanto est pondere terrae
pondus aquae leuius, tanto est onerosior igni.
illic et nebulas, illic consistere nubes
iussit et humanas motura tonitrua mentes 55
et cum fulminibus facientes fulgura uentos.
his quoque non passim mundi fabricator habendum
aera permisit. (uix nunc obsistitur illis,
cum sua quisque regant diuerso flamina tractu,
quin lanient mundum; tanta est discordia fratrum.) 60
Eurus ad Auroram Nabataeaeque regna recessit
Persidaeque et radiis iuga subdita matutinis;
uesper et occiduo quae litora sole tepescunt
proxima sunt Zephyro; Scythiam septemque Triones
horrifer inuasit Boreas; contraria tellus 65
nubibus assiduis pluuioque madescit ab Austro.
haec super imposuit liquidum et grauitate carentem
aethera nec quidquam terrenae faecis habentem.
uix ita limitibus dissaepserat omnia certis,
cum quae pressa diu fuerant caligine caeca 70
sidera coeperunt toto efferuescere caelo.
neu regio foret ulla suis animalibus orba,
astra tenent caeleste solum formaeque deorum,
cesserunt nitidis habitandae piscibus undae,
terra feras cepit, uolucres agitabilis aer. 75
Sanctius his animal mentisque capacius altae
deerat adhuc et quod dominari in cetera posset.
natus homo est, siue hunc diuino semine fecit
ille opifex rerum, mundi melioris origo,
siue recens tellus seductaque nuper ab alto 80
aethere cognati retinebat semina caeli,
quam satus Iapeto mixtam pluuiialibus undis
finxit in effigiem moderantum cuncta deorum.
pronaque cum spectent animalia cetera terram,
os homini sublime dedit caelumque uidere 85
iussit et erectos ad sidera tollere uultus.
sic modo quae fuerat rudis et sine imagine tellus
induit ignotas hominum conuersa figuras.